



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Mgr. Lucie Trejbalové a soudců Mgr. Karolíny Tylové, LL.M. a Mgr. Zdeňka Macháčka ve věci

žalobce: X
bytem X
zastoupen advokátkou Mgr. Kateřinou Sigmundovou
sídlem Jiráskova 614, 470 01 Česká Lípa

proti

žalovanému: **Státní pozemkový úřad**
sídlem Husinecká 1024/11a, 130 00 Praha

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 7. 2024, č. j. SPU 264598/2024,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje M. P.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

1. Podanou žalobou se žalobce přezkumu zrušení rozhodnutí žalovaného, ve znění opravného rozhodnutí, jímž bylo zamítnuto jeho odvolání a potvrzeno rozhodnutí Krajského pozemkového úřadu pro Liberecký Kraj, Pobočky Česká Lípa (dále jen „pozemkový úřad“), ze dne 21. 8. 2023, č. j. SPU 436538/2022/Pod/Dra, kterým byl schválen návrh komplexních pozemkových úprav ve smyslu § 11 odst. zákona č. 139/2002 Sb., o pozemkových úpravách a pozemkových úřadech a o změně zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pozemkových úpravách“), v katastrálním území Dubá, zpracovaný jménem společnosti Ing. Helena Krausová pod číslem zakázky č. PÚ – 23/09.
2. Pozemkový úřad v odůvodnění svého rozhodnutí zrekapituloval průběh řízení a připomněl, že v řízení o schválení návrhu komplexních pozemkových úprav vydal již tři rozhodnutí (ze dne 26. 8. 2013, 26. 1. 2015 a 3. 3. 2017). První dvě rozhodnutí byla napadena odvoláním a zrušena. Rozhodnutí ze dne 3. 3. 2017, č. j. SPU 351633/2017, bylo po podání odvolání odvolacím orgánem potvrzeno. Rozsudkem zdejšího soudu ze dne 4. 5. 2018, č. j. 59 A 101/2017-38, však došlo ke zrušení potvrzujícího rozhodnutí. V dalším řízení odvolací orgán konstatoval, že nebyl dodržen zákonný postup při schvalování plánu společných zařízení. Pozemkový úřad měl podle rozhodnutí odvolacího orgánu ze dne 6. 8. 2018, č. j. SPU 304580/2018, předložit plán společných zařízení se všemi zapracovanými změnami k projednání a schválení zastupitelstvem města Dubá. Dne 20. 9. 2018 byl plán společných zařízení usnesením č. 7/2018 schválen zastupitelstvem města Dubá. Dne 15. 5. 2019 proběhl kontrolní den, při němž byli členové sboru zástupců seznámeni se situací komplexních pozemkových úprav. Dopisem ze dne 6. 10. 2021, č. j. SPU 367531/2021, bylo jednotlivým účastníkům řízení zasláno oznámení o aktualizaci nároků vlastníků pozemků. Vlastníci, kteří se k návrhu nového uspořádání pozemků dosud nevyjádřili, byli vyzváni podle § 9 odst. 21 zákona o pozemkových úpravách, aby tak učinili do 15 dnů. Byli zároveň poučeni, že pokud tak neučiní, má se za to, že s návrhem souhlasí. Bylo tak učiněno výzvami ze dne 19. 1. 2022, 23. 5. 2022, 25. 4. 2022 a 2. 6. 2022. Po vyřešení nesouhlasů podaných některými účastníky bylo zveřejněno po dobu 30 dnů oznámení o vystavení návrhu ze dne 22. 8. 2022, č. j. SPU 287422/2022. Účastníci v něm byli informováni o poslední možnosti podat své námitky k vystavenému návrhu. V řádném termínu byly pozemkovému úřadu doručeny námitky žalobce. Přestože mu bylo nabídnuto následné přepracování, nedošlo k dohodě. Na další výzvy pozemkového úřadu žalobce nereagoval. Proto byl v návrhu evidován jeho nesouhlas. Dne 9. 5. 2023 se uskutečnilo závěrečné jednání. V konečné fázi s vystaveným návrhem souhlasili vlastníci s výměrou ve výši 80, 2 % z celkové řešené výměry 1040, 88 ha. Vzhledem k naplnění zákonného požadavku stanoveném v § 11 odst. 4 zákona o pozemkových úpravách, tedy požadavku, aby byl návrh schválen alespoň vlastníky s 60 % výměrou pozemků, vydal pozemkový úřad rozhodnutí o schválení návrhu komplexních pozemkových úprav.
3. Proti tomuto rozhodnutí brojil žalobce odvoláním, v němž tvrdil, že s plánem společných zařízení nebyl před předložením zastupitelstvu obce seznámen sbor zástupců. Schválený návrh komplexních pozemkových úprav dále nijak nezohledňuje dosud uplatňované námitky žalobce. Žalobce přitom opakovaně brojil proti zřizování nově navržených cest a

umístění biokoridorů. Ani poslední rozhodnutí se nevypořádalo s námitkou týkající se cest s novým p. č. XA, XB a XC. Tvrdil, že jsou zřizovány zcela zbytečně a budou komplikovat obdělávání přilehlých pozemků. Stejně tak se pozemkový úřad nevypořádal s námitkou umístění biokoridorů. Žalobce dále brojil proti výměně lesních pozemků. Parcela navrhovaná jako kompenzace totiž není lesním pozemkem, ale zarostlou loukou. Ve vztahu k pozemku na p. č. XD uváděl, že je sice deklarována jako orná půda, ornou půdou však rozhodně není. Závěrem žalobce prohlásil, že prováděné pozemkové úpravy není třeba realizovat. Stávající pozemky jsou přístupné a není nutné je vyměňovat. Navrhl proto zrušení rozhodnutí pozemkového úřadu a vrácení věci k novému projednání.

4. Napadeným rozhodnutím žalovaný žalobcovo odvolání zamítnul a prvostupňové rozhodnutí potvrdil. V odůvodnění svého rozhodnutí žalovaný nejprve zrekapituloval průběh řízení. K podanému odvolání konstatoval, že žalobce je vlastníkem pozemků vedených na LV X a X (SJM, X a X). Ve smyslu § 2 zákona o pozemkových úpravách je na LV X řešeno 162 pozemků a na LV X řešeno 16 pozemků. Dle návrhu nového uspořádání je do vlastnictví žalobce na LV X navrženo 34 pozemků a na LV X (SJM) 11 pozemků. Rozdíl mezi původním a navrhovaným stavem na LV X činí +0,0 % ve výměře (původní výměra 173,5842 ha, nová výměra 173,6568 ha), +3,2 % v ceně (původní cena 18 182 500 Kč, nová cena 18 755 540 Kč) a +8,2 % ve vzdálenosti (původní vzdálenost 2 122 m, nová vzdálenost 2295 m). Uvedené hodnoty kritérií přiměřenosti jsou v souladu s § 10 odst. 2, 3 a 4 zákona o pozemkových úpravách, žalobce nebyl v tomto případě nijak poškozen. Rozdíl mezi původním a navrhovaným stavem na LV X činí +0,2 % ve výměře (původní výměra 21,7141 ha, nová výměra 21,7579 ha), +3,4 % v ceně (původní cena 2 152 020 Kč, nová cena 2 225 240 Kč) a +17,8 % ve vzdálenosti (původní vzdálenost 1 140 m, nová vzdálenost 1 405 m). I tyto hodnoty kritérií přiměřenosti jsou v souladu s § 10 odst. 2, 3 a 4 zákona o pozemkových úpravách, žalobce tedy rovněž nebyl nijak poškozen.
5. Žalovaný dále uvedl, že sbor zástupců byl prokazatelně s aktualizovaným plánem společných zařízení seznámen dne 23. 6. 2016. Zastupitelstvo města Dubá jej schválilo dne 20. 9. 2018 usnesením č. 7/2018. Doplnil rovněž, že regionální dokumentační komise posuzuje předkládaný plán společných zařízení po stránce souladu s technickými a právními předpisy. Proces jeho schvalování přitom nestanovuje povinnost seznámit sbor se zpracovávány opravy na základě kontroly regionální dokumentační komise. Podrobnější vyjádření k této námitce pak podle žalovaného není možné, neboť žalobce nekonkretizuje, o jaké změny plánu společných zařízení, se kterými nebyl sbor zástupců seznámen, se jedná.
6. K nezohledněným námitkám k navrženým cestám a biokoridorům žalovaný uvedl, že žalobce byl seznámen s potřebou řešení cestní sítě a to tak, že musí být zpřístupněny všechny nově navržené pozemky. Žalobce se účastnil úvodního jednání a byl zvolen členem sboru zástupců. Byl seznámen s tím, že zmiňované pozemky jsou řešeny v plánu společných zařízení jako cesty C3, C15 a C39, které budou jako pozemky převedeny do vlastnictví obce, což je při pozemkových úpravách obvyklý postup. Kromě zpřístupnění pozemků plní uvedené cesty i funkci protierozní, vodohospodářskou a krajinnou. Podrobně se věnoval důvodům pro umístění jednotlivých nových cest, biokoridorů a lesních pozemků, které žalobce označil, a zopakoval, že návrhem nového uspořádání pozemků k poškození žalobce nedošlo. Zdůraznil, že konkrétní umístění pozemků není při dodržení podmínek stanovených § 10 zákona o pozemkových úpravách řešeno, a proto na návrh umístění a konkrétních tvarů pozemků je třeba nahlížet jako na autorské dílo zpracovatele, který je

držitelem úředního oprávnění k projektování pozemkových úprav. Do této části projektu žalovaný zpravidla nezasahuje, protože se jedná o dlouhodobé vyjednávání konečné varianty návrhu a jeho výsledek nelze posoudit podle žádného obecně platného právního předpisu. Zásah odvolacího orgánu do vlastního návrhu by byl možný pouze v případě, pokud by bylo prokázáno, že nově navrženým stavem došlo k porušení platných právních předpisů nebo že řízení, které předcházelo vydání rozhodnutí, bylo vedeno v rozporu se zákonem.

7. V souvislosti s uplatňovanými námitkami žalovaný připomněl, že žalobce návrh nového uspořádání pozemků odsouhlasil postupem podle § 9 odst. 21 zákona o pozemkových úpravách. Udělil souhlas s novým uspořádáním pozemků tzv. fikcí, když nereagoval na výzvu pozemkového úřadu ve smyslu § 9 odst. 21 téhož zákona.
8. K námitce, že není třeba pozemkové úpravy realizovat, žalovaný uvedl, že účelem a cílem pozemkových úprav je naplnění § 2 zákona o pozemkových úpravách. Současně připomněl, že žalobce byl jedním z žadatelů o zahájení řízení o pozemkových úpravách. Pokud se v průběhu poměrně dlouhého řízení změnil jeho subjektivní názor na dokončení pozemkových úprav, nelze tento názor akceptovat s ohledem na proporcionalitu řízení a současně s ohledem na skutečnost, že jsou pozemkové úpravy prováděny vždy ve veřejném zájmu. Existence naplnění veřejného zájmu je podle žalovaného prokázána výsledky pozemkových úprav, když počet vstupujících parcel je 1 788, vystupujících 803. Je evidentní, že byla splněna jedna z hlavních podmínek zákona, kterou je scelení pozemků. Dále byly návrhem schváleného plánu společných zařízení naplněny další podmínky § 2 zákona o pozemkových úpravách, neboť jsou navržena opatření sloužící ke zpřístupnění pozemků, protierozní opatření pro ochranu půdního fondu, kterými jsou opatření k ochraně, tvorbě životního prostředí a zvýšení ekologické stability. Při řízení o pozemkových úpravách nelze cílit výlučně na požadavky jednotlivce. Je třeba zohlednit zájmy jak většiny dotčených vlastníků, tak i zájmy celospolečenské. Pro podporu své argumentace žalovaný odkázal na rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 7. 2. 2018, č. j. 15 A 177/2016-58.

II. Žaloba

9. V podané žalobě žalobce obdobně jako v odvolání odkázal na znění § 9 odst. 11 zákona o pozemkových úpravách, podle něž pozemkový úřad před předložením plánu společných zařízení zastupitelstvu obce prokazatelně seznámí s tímto plánem sbor zástupců nebo vlastníky, není-li sbor zvolen. Tento postup platí i v případě změny již schváleného plánu společných zařízení. S odůvodněním žalovaného, že proces schvalování plánu společných zařízení nestanovuje povinnost seznámit sbor zástupců se zapracovanými opravami na základě kontroly regionální dokumentační komise, žalobce nesouhlasil. Žalobce tedy namítal, že s plánem společných zařízení obsahujícím příslušné změny nebyl před předložením zastupitelstvu obce seznámen sbor zástupců, jak zákon vyžaduje.
10. V dalším žalobním bodu tvrdil, že návrh komplexních pozemkových úprav nijak nezohledňuje dosud uplatňované námitky týkající se zřizování nově navržených cest, umístění biokoridorů a plánu společných zařízení. Konkrétně uváděl, že navržené cesty na p. č. XA, XB a XC jsou zřizovány zcela zbytečně. Není pravda, že by nové cesty členily rozsáhlé půdní celky. Konkrétně vedlejší cesta umístěná p. č. XA (C3) je navržena na místech, kde nikdy žádná cesta nebyla. Nespojuje pozemky LV X a LV X. Je navržena na rovině mezi pozemky žalobce a neplní funkci zpřístupnění pozemků, protierozní, vodohospodářskou ani krajinnotvornou. Cesty umístěné na p. č. Xb a Xc rovněž nejsou

jedinými cestami k pozemkům státu, církve nebo města. Žalobce nesouhlasil ani s umístěním biokoridorů nacházejících se na p. č. XE, XF, XG, XH. Jejich umístění mezi silnicí a pozemky žalobce zhorší přístup k pozemkům, které tak nebude možné obdělávat. Žalobce dále brojil proti záměně pozemků umístěných na p. č. XJ, XK a XL za p. č. XI. Jeho pozemky tvoří vzrostlý les, pozemek nový však pouze zarostlá louka.

11. Žalobce dále odmítl, že by bylo možno uplatnit fikci souhlasu podle § 9 odst. 21 zákona o pozemkových úpravách. Na všechny výzvy totiž reagoval. Za tímto účelem navrhl k důkazu přípisy ze dnů 28. 4. 2022, 22. 9. 2022, 10. 10. 2022 a 13. 6. 2023.
12. Závěrem žalobce zopakoval, že stávající pozemky jsou přístupné a není potřeba je vyměňovat nebo jakkoli jinak přistupovat ke komplexním pozemkovým úpravám. Nové uspořádání naopak nešetří práva žalobce a znesnadňuje přístup k pozemkům. Nevyhovuje tedy podmínkám stanoveným v § 2 zákona o pozemkových úpravách. Rozhodnutí nevyhovuje ani § 2 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, neboť nešetří nabytá práva a oprávněné zájmy žalobce jako soukromého zemědělce, protože v jeho prospěch mají být pozemkové úpravy prováděny. Navrhoval proto, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení, případně zrušil i prvostupňové rozhodnutí a věc vrátil správnímu orgánu I. stupně.

III. Vyjádření žalovaného

13. V písemném vyjádření k žalobě žalovaný konstatoval, že plán společných zařízení byl předložen regionální dokumentační komisi pro Královehradecký, Pardubický a Liberecký kraj, která byla na Státním pozemkovém úřadě zřízena nad rámec zákona za účelem zvýšení kvality, zejména technického řešení pozemkových úprav. Regionální dokumentační komise dne 15. 6. 2016 posoudila plán společných zařízení a shledala pouze dílčí závady a nedostatky, které byly projednány za účasti zástupců pozemkového úřadu. Plán společných zařízení byl základě kontroly regionální dokumentační komisí v průběhu řízení doplněn pouze o technické parametry. Jelikož do něj nebyly zapracovány žádné zásadní změny, byl předložen zastupitelstvu obce. Sbor zástupců byl prokazatelně seznámen s plánem společných zařízení dne 23. 6. 2016. Zastupitelstvo obce Dubá jej následně schválilo dne 20. 9. 2018.
14. Ve vztahu ke konkrétním námitkám směřujícím do umístění nových pozemků žalovaný odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí. Doplnil pouze, že žalobce, jakožto člen sboru zástupců, na jednání sboru zástupců dne 13. 10. 2011 potvrdil seznámení se s návrhem plánu společných zařízení svým podpisem. Žalovaný rovněž odkázal na § 17 odst. 1 vyhlášky č. 13/2014 Sb., o postupu při provádění pozemkových úprav a náležitostech návrhu pozemkových úprav (dále jen „vyhláška“), podle níž platí, že při zpracování návrhu nového uspořádání pozemků se nepřihlíží k takovým požadavkům, které jsou v rozporu s projednaným plánem společných zařízení a stanoveným způsobem využití území.
15. K žalobní námitce týkající se udělení souhlasu fikcí dle § 9 odst. 21 zákona o pozemkových úpravách žalovaný uvedl, že žalobce byl dne 25. 4. 2022 dopisem vyzván k vyjádření se k návrhu nového uspořádání pozemků. Dopis mu byl dne 10. 5. 2022 vložen do schránky. Poté došlo k vystavení návrhu, k němuž žalobce dne 22. 9. 2022 prostřednictvím své právní zástupkyně podal námitky a připomínky. Uvedený dopis tak byl žalobci doručen tzv. fikcí.

16. Žalovaný závěrem připomněl, že zákon o pozemkových úpravách výslovně umožňuje zásah do práv účastníků řízení, a to prostřednictvím rozhodnutí o schválení návrhu a následně rozhodnutí o výměně nebo přechodu vlastnických práv. Tím, že rozhodnutí o schválení návrhu je vázáno na souhlas kvalifikované většiny, je možné předpokládat, že v případě vlastníků, kteří nesouhlasí s řešením pozemkových úprav, avšak jsou součástí zákonem definované menšiny, může dojít k určitému omezení jejich práv, avšak pouze v míře stanovené zákonem. Žalovaný v tomto kontextu zdůraznil, že návrhem nového uspořádání pozemků nedošlo k porušení § 10 zákona o pozemkových úpravách, neboť nebyla překročena kritéria přiměřenosti ve smyslu uvedeného ustanovení. Pro podporu své argumentace odkázal rovněž na usnesení Ústavního soudu ze dne 17. 7. 2024, sp. zn. IV ÚS 1099/24. Žalovaný proto navrhoval, aby soud žalobu zamítl jako nedůvodnou.

IV. Zjištění ze správního spisu

17. Pozemkový úřad zahájil řízení o komplexních pozemkových úpravách na základě žádosti Pozemkového fondu ČR a žádosti žalobce. Zahájení řízení o komplexních pozemkových úpravách bylo oznámeno veřejnou vyhláškou ze dne 24. 3. 2009 na úředních deskách pozemkového úřadu a města Dubá a na elektronické úřední desce, o zahájení řízení byly spraveny dotčené orgány státní správy. Na úvodním jednání dne 23. 11. 2009 byli účastníci řízení seznámeni s účelem, formou a předpokládaným obvodem komplexních pozemkových úprav, způsobem oceňování pozemků a s průběhem správního řízení, byli zvoleni členové sboru zástupců vlastníků pozemků, kteří byli doplněni dvěma nevolenými členy. Jedním z členů sboru zástupců se stal i žalobce.
18. Pozemkový úřad zabezpečil zpracování plánu společných zařízení. Dne 20. 7. a 1. 9. 2011 byl plán společných zařízení projednáván se sborem zástupců. Ze zápisu z jednání sboru zástupců a kontrolního dne 13. 10. 2011 vyplývá, že se sborem zástupců byl tohoto dne plán společných zařízení projednán, byly zpracovány připomínky sboru. Usnesením zastupitelstva města Dubá č. 9/2011 ze dne 24. 11. 2011 byl plán společných zařízení schválen.
19. Rozhodnutím ze dne 26. 8. 2013 pozemkový úřad schválil návrh komplexních pozemkových úprav. K podanému odvolání žalovaný rozhodnutím ze dne 13. 3. 2014 prvostupňové rozhodnutí zrušil. Dne 21. 5. 2014 byl proveden zápis z dalšího kontrolního dne, pozemkový úřad výzvou ze dne 18. 9. 2014 vyzval žalobce, aby se vyjádřil k soupisu nároků a soupisu pozemků. Dne 5. 8. 2014 a dne 17. 10. 2014 vyjádřil žalobce opětovně nesouhlas s plánem společných zařízení a cestami.
20. Dne 26. 1. 2015 vydal pozemkový úřad nové rozhodnutí, kterým návrh komplexních úprav schválil. Žalovaný opětovně prvostupňové rozhodnutí zrušil rozhodnutím ze dne 11. 8. 2015. V tomto zrušujícím rozhodnutí žalovaný konstatoval, že některá vyjádření organizací naznačují, že došlo k úpravám plánu společných zařízení po jeho schválení zastupitelstvem v roce 2011, což je podstatnou vadou, plán společných zařízení měl být dán znovu k projednání a odsouhlasení zastupitelstvu městu Dubá.
21. Pozemkový úřad v dalším řízení vytýkané vady řízení napravoval – vyžádal plnou moc, svolal kontrolní den na 8. 3. 2016, předložil doplněný plán společných zařízení o technické parametry k vyjádření dotčeným orgánům státní správy a organizacím a poté i regionální dokumentační komisi. Regionální dokumentační komise dne 15. 6. 2016 plán společných

zařízení posoudila, vypracovala tabulku závad a nedostatků, které byly zpracovatelem vysvětleny, případně uvedeno, jaké opravy budou v plánu společných zařízení uvedeny.

22. Ze zápisu o dalším kontrolním dni konaném dne 23. 6. 2016 vyplývá, že předmětem jednání bylo seznámení sboru zástupců se současným stavem komplexní pozemkové úpravy, realizace prvků z plánu společných zařízení. Bylo uvedeno, že plán společných zařízení byl předložen do regionální dokumentační komise, poté bude vypracována zpráva o uvedení do souladu s požadavky regionální dokumentační komise a následně bude aktualizace plánu společných zařízení předložena do zastupitelstva obce k odsouhlasení.
23. Rozhodnutím ze dne 3. 3. 2017 pozemkový úřad schválil návrh komplexních pozemkových úprav. Podané odvolání odvolací orgán zamítl jako nedůvodné rozhodnutím ze dne 14. 8. 2017.
24. Toto rozhodnutí bylo rozsudkem zdejšího soudu ze dne 4. 5. 2018, č. j. 59 A 101/2017-38, zrušeno pro nepřezkoumatelnost Soud konstatoval, že nebylo jasné, zda byl plán společných zařízení schválen způsobem předvídaným § 9 odst. 11 zákona o pozemkových úpravách. Ze spisové dokumentace vyplynulo, že plán společných zařízení dostal od jeho odsouhlasení zastupitelstvem určitých změn. Z rozhodnutí žalovaného ovšem nebylo možné seznat, jaké změny plánu společných zařízení byly po jeho odsouhlasení zastupitelstvem dne 24. 11. 2011 provedeny a z jakých důvodů je žalovaný nově považoval za tak nepodstatné, aby nebylo na místě změněný plán společných zařízení předložit k odsouhlasení zastupitelstvu v souladu s § 9 odst. 11 zákona o pozemkových úpravách. Žalovaný zároveň nevysvětlil, proč za dané situace považoval za správné, aby v souladu s § 9 odst. 11 zákona o pozemkových úpravách byl s aktualizovaným plánem společných zařízení ve dnech 8. 3. 2016 a 23. 6. 2016 seznámen sbor zástupců, ale již nebylo dle uvedeného ustanovení třeba schválení zastupitelstvem města Dubá.
25. Žalovaný v reakci na uvedený rozsudek zrušil rozhodnutí pozemkového úřadu a pověřil jej, aby plán společných zařízení se všemi zapracovanými změnami předložil k projednání a schválení zastupitelstvem města Dubá. Dne 20. 9. 2018 byl plán společných zařízení usnesením č. 7/2018 zastupitelstvem města Dubá schválen. Na kontrolním dni konaném dne 15. 5. 2019 bylo konstatováno, že od schválení návrhu č. j. SPU 251626/2013 uplynulo již šest let a bude tedy nutné přistoupit k aktualizaci nároků vlastníků, případně k dalšímu vystavení návrhu nového uspořádání pozemků.
26. Dne 25. 4. 2022 byla žalobci odeslána výzva ve smyslu § 9 odst. 21 zákona o pozemkových úpravách. Jejím obsahem bylo sdělení, že žalobci byl zaslán návrh nového uspořádání pozemků. Jelikož se k němu dosud nevyjádřil, byl vyzván, aby ve lhůtě 15 dnů od doručení této výzvy potvrdil svůj souhlas či nesouhlas podpisem na soupisu nových pozemků. Současně byl žalobce poučen, že pokud se v dané lhůtě nevyjádří, má se za to, že s novým uspořádáním pozemků souhlasí.
27. Pozemkový úřad následně oznámil na své úřední desce a úřední desce obce Dubá, že od 24. 8. 2022 po dobu 30 dní je možné nahlédnout do zpracovaného aktualizovaného návrhu. Oznámení bylo učiněno rovněž prostřednictvím elektronické úřední desky. Zároveň o tom pozemkový úřad vyrozuměl známé účastníky řízení dopisem ze dne 22. 8. 2022 s upozorněním, do kdy mohou uplatnit k vystavenému návrhu námitky a připomínky, a že k později podaným námitkám a připomínkám se nepřihlíží.

28. Své námitky žalobce uplatnil dne 22. 9. 2022. Proti vystavenému návrhu byly v zákonem stanovené lhůtě podány také námitky vlastníků pozemků vedených na LV X a X, ti své námitky ani po výzvě neupřesnili. Žalobce dne 10. 10. 2022 požádal o projednání věci na ústním jednání, to se konalo dne 7. 11. 2022. Žalobce v jeho průběhu odešel, dohody nebylo dosaženo, na následné písemné výzvy pozemkového úřadu nereagoval.
29. Pozemkový úřad dopisem ze dne 7. 3. 2023 zaslal účastníkům řízení oznámení o aktualizaci soupisu nových pozemků, které proběhlo po vystavení návrhu nového uspořádání komplexních pozemkových úprav v důsledku změn nastalých v katastru nemovitostí. Dopisem ze dne 17. 4. 2023 obdrželi účastníci řízení pozvánku na závěrečné jednání konané dne 9. 5. 2023, na kterém byly zhodnoceny průběh a výsledky komplexních pozemkových úprav a vlastníci byli seznámeni s návrhem, o kterém bude rozhodnuto. Závěrečného jednání se žalobce nezúčastnil. Ze zápisu ze závěrečného jednání vyplývá, že s návrhem souhlasili vlastníci s výměrou ve výši 80, 2 % z celkové řešené výměry 1040, 88 ha. Nesouhlas byl evidován v případě vlastníků pozemků umístěných na LV X a X a žalobce.
30. Návrh komplexních pozemkových úprav byl pozemkovým úřadem schválen rozhodnutím ze dne 21. 8. 2023. Odvolání proti němu podané žalobcem zamítl žalovaný napadeným rozhodnutím ze dne 29. 7. 2024.

V. Průběh jednání

31. K projednání nařídil soud jednání, při němž žalobce i žalovaný setrvali na svých stanoviscích.
32. Soud nedoplnil dokazování dle důkazních návrhů účastníků řízení, důkazní návrhy považoval za nadbytečné. Pokud jde o listiny, které byly součástí správního spisu, těmi soud ve správním soudnictví dokazování neprovádí (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 1. 2009, č. j. 9 Afs 8/2008-117). Ke korespondenci, jíž se dovolával žalobce, se soud vyjádří podrobněji níže. Metodické návody či pomůcky, resp. technický standart pro plán společných zařízení, dle nichž postupuje zpracovatel návrhu komplexních pozemkových úprav, na které odkazoval žalovaný, nebyly pro posouzení žalobních námitek potřebné.

VI. Posouzení věci krajským soudem

33. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí a řízení, které jeho vydání předcházelo, v řízení dle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), v rozsahu a mezích žalobních bodů, kterými je v duchu dispoziční zásady, jíž je správní soudnictví ovládáno, vázán, vycházel přitom ze skutkového a právního stavu v době rozhodování správního orgánu, v souladu s § 75 odst. 1, odst. 2 s. ř. s.
34. Soud na úvod považuje za vhodné připomenout, že řízení o pozemkových úpravách je sice správním řízením, nicméně řízením velmi specifickým, a to s ohledem na jeho předmět, kde jde o změnu vlastnického práva a jiných věcných práv k pozemkům v rádech stovek případů, široký okruh účastníků i jeho samotný účel. A je to právě účel řízení, který je pro posouzení věci určující. Řízení o pozemkových úpravách je totiž vždy vedeno ve veřejném zájmu. Tento veřejný zájem je pak v § 2 zákona o pozemkových úpravách definován tak, že jde zejména o zajištění podmínek pro zlepšení životního prostředí, ochranu a zúrodnění půdního fondu, vodní hospodářství a zvýšení ekologické stability krajiny, jakož i o

vytvoření podmínek pro racionální hospodaření vlastníků půdy. Ve své podstatě jde tedy o hromadnou dobrovolnou směnu vlastnických práv dotčených pozemků, ovšem jde o natolik intenzivní zásah do vlastnických práv k nemovitostem, že při jeho realizaci je nutné uplatňovat požadavky č. 11 odst. 4 Listiny základních práv a svobod. Z judikatury Nejvyššího správního soudu vyplývá, že každý vlastník nemovitostí vstupující do pozemkové úpravy musí akceptovat nově nastolený stav, bylo-li ho dosaženo správným procesním postupem a současně byly dodrženy zákonem stanovené podmínky, omezení a regulativy (srov. rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 8. 2009, č. j. 4 As 28/2007-137, všechny rozsudky Nejvyššího správního soudu dostupné na www.nssoud.cz).

35. Právě proti správnosti procesu přijetí návrhu komplexních pozemkových úprav žalobce brojil v podané žalobě. Tvrdil, že nebyly naplněny požadavky § 9 odst. 11 zákona o pozemkových úpravách, jelikož sbor zástupců nebyl seznámen s opravami zapracovanými do plánu společných zařízení na základě kontroly regionální dokumentační komise.
36. Podle § 9 odst. 11 zákona o pozemkových úpravách, plán společných zařízení schválí zastupitelstvo obce. Pozemkový úřad před předložením plánu společných zařízení zastupitelstvu obce prokazatelně seznámí s tímto plánem sbor zástupců nebo vlastníky, není-li sbor zvolen. Tento postup platí i v případě změny již schváleného plánu společných zařízení. Zákon tedy bezvýjimečně stanoví, že i změny plánu podléhají schválení zastupitelstvem a projednání sborem vlastníků.
37. V daném případě regionální dokumentační komise plán společných zařízení posoudila na jednání konaném dne 15. 6. 2016. Výstupem z jednání byla tabulka závad a nedostatků, které byly zpracovatelem vysvětleny, případně bylo uvedeno, jaké opravy budou do plánu společných zařízení zapracovány. Jednalo se přitom o dílčí úpravy technického rázu spočívající převážně v doplnění chybějících značek ve výkresech nebo např. sjednocení popisu obsaženém v textovém zadání s popisem obsaženým v provedení grafickém.
38. Tento výstup byl dle zápisu o kontrolním dni konaném dne 23. 6. 2016 projednán sborem zástupců. Bylo domluveno, že zpráva o uvedení plánu společných zařízení do souladu s požadavky regionální komise bude předložena do 31. 8. 2016. Je tedy nepochybné, že s výstupem z jednání regionální dokumentační komise, včetně návrhu dílčích oprav, byl sbor zástupců seznámen. Žalobce přitom v žalobě nenamítal, s jakými konkrétními změnami plánu společných zařízení neměl být sbor zástupců seznámen. Netvrdil ani, že by tyto případné změny mohly negativně ovlivnit pozemky v jeho vlastnictví. Soud proto konstatuje, že pokud ani sám žalobce nespatořoval v procesu přijímání návrhu komplexních pozemkových úprav vady, které by se negativně projevíly v jeho právech, nebylo možné jeho námitku považovat za důvodnou. Pro úplnost lze doplnit, že požadavek provázání tohoto druhu námitek s tvrzením konkrétní újmy formuloval i Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 2. 2. 2023, č. j. 6 As 168/2021-49, bod 39.
39. K žalobním námitkám týkajícím se uspořádání pozemků, návrhů nových cest, vytýčení biokoridorů, případně směny lesních pozemků uvádí soud následující. Jak bylo uvedeno výše, řízení o pozemkových úpravách je poměrně specifické. S tím souvisí i způsob a rozsah přezkumu rozhodnutí v něm vydaných. V tomto kontextu soud odkazuje na ustálenou judikaturu Nejvyššího správního soudu týkající se cílů pozemkových úprav, podle níž *„podmínky k racionálnímu hospodaření je třeba posuzovat nejen z hlediska jednotlivých vlastníků, ale též k celku a ke všem vlastníkům. Nelze je posuzovat zcela jednotlivě a individuálně;*

racionálnější hospodaření, i s ohledem na zmíněný veřejný zájem, musí být většinové,“ (srov. rozsudky ze dne 21. 3. 2007, č. j. 5 A 27/2002-86; ze dne 21. 4. 2016, č. j. 1 As 169/2015-42; nebo ze dne 12. 1. 2011, č. j. 1 As 99/2010-79).

40. Ve vztahu k případu žalobce dále rozhodovací praxe Nejvyššího správního soudu především uvádí, že *„role správního soudu je však v těchto případech omezená – soudu nepřísluší posuzovat, co je v daném místě optimálním či racionálním řešením ve vztahu k cílům vyjádřeným v § 2 zákona o pozemkových úpravách, nebo posuzovat důvody, pro které nebyly stěžovateli přiděleny jiné, například jím požadované, pozemky,*“ (srov. rozsudky ze dne 15. 6. 2016, č. j. 6 As 28/2016-54; ze dne 26. 5. 2023, č. j. 3 As 308/2022-73; či ze dne 8. 8. 2023, č. j. 2 As 242/2022-3).
41. Lze tedy uzavřít, že *„nesouhlas účastníka řízení s věcným uspořádáním nemovitostí ve schváleném návrhu pozemkové úpravy nemůže vést k závěru o nezákonnosti rozhodnutí o jejím schválení, neopírá-li se o tvrzení o porušení zákonných požadavků*“ (srov. rozsudky ze dne 13. 2. 2009, č. j. 7 As 26/2007-278 nebo ze dne 30. 11. 2016, č. j. 2 As 190/2016-49). Jinými slovy, *„každý vlastník nemovitostí vstupujících do pozemkové úpravy musí akceptovat nově nastolený stav, bylo-li ho dosaženo správným procesním postupem a byly-li současně dodrženy zákonem stanovené podmínky, omezení a regulativy*“ (srov. rozsudek ze dne 16. 6. 2010, č. j. 9 As 31/2010-117).
42. S odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 3. 2024, č. j. 3 As 25/2022-34 lze doplnit, že *„správní soudy nemohou přezkoumávat, zda konkrétní řešení pozemkových úprav je či není dostatečně racionální, neboť nejde o objektivní skutečnost, která by pro správní soudy plynula z právních předpisů. Správní soudy navíc nejsou nadány odborností správních orgánů, aby byly schopny takovou otázku obsahově posoudit. Z toho důvodu je soudní přezkum omezen na splnění jednotlivých zákonných podmínek a konkrétní obsahové řešení ponechává v kompetenci správních orgánů. Pro správní soudy je v tomto směru stěžejní, zda s návrhem pozemkových úprav souhlasí kvalifikovaná většina vlastníků dotčených pozemků ve smyslu § 11 odst. 4 zákona o pozemkových úpravách, z čehož lze rozumně dovozovat, že pro tyto vlastníky jsou podmínky stanovené zákonem (vč. požadavku na umožnění racionálního hospodaření) splněny.*“
43. Soudu tedy nepřísluší posuzovat, zda je výsledek pozemkových úprav optimální a dostatečně racionální, jestliže byly dodrženy konkrétní zákonné požadavky, omezení a regulativy. Podle § 11 odst. 4 věta první zákona o pozemkových úpravách pozemkový úřad rozhodne o schválení návrhu pozemkových úprav tehdy, pokud s ním souhlasí vlastníci alespoň 60 % výměry pozemků, které jsou řešeny ve smyslu ustanovení § 2 zákona o pozemkových úpravách. Návrh předmětných pozemkových úprav odsouhlasili vlastníci s 80,2 % výměry řešených pozemků. Požadavky zákona tedy dodrženy byly. Podrobnější odůvodnění soud nepokládá za nutné, neboť žalobce proti naplnění kritérií obsažených v § 11 odst. 4 zákona o pozemkových úpravách nebrojil.
44. V daném případě přicházelo do úvahy rovněž posouzení naplnění podmínek stanovených v § 10 odst. 2, 3 a 4 zákona o pozemkových úpravách. Citované ustanovení stanoví limity pro rozdíl mezi původní cenou, výměrou a vzdáleností původních pozemků s pozemky nově navrhovanými. Naplnění těchto podmínek žalovaný podrobně popsal na str. 6 a 7 napadeného rozhodnutí. Dospěl přitom k závěru, že prováděné úpravy byly v souladu s § 10 odst. 2, 3 a 4 zákona o pozemkových úpravách. Na jeho argumentaci soud v úplnosti

odkazuje. Lze doplnit, že ani v tomto případě žalobce netvrdil, že by k naplnění zákonných podmínek nedošlo.

45. Za poměrně nešťastnou považuje soud argumentaci žalovaného, podle níž bylo možno ve vztahu k uspořádání pozemků žalobce uplatnit fikci souhlasu podle § 9 odst. 21 zákona o pozemkových úpravách. Z prvostupňového rozhodnutí i ze správního spisu, konkrétně ze zápisu ze závěrečného jednání konaného dne 9. 5. 2023, vyplývá, že u žalobce byl evidován nesouhlas, neboť ani po opakovaném jednání nedošlo k dohodě. Jak bylo uvedeno výše, v důsledku žalobcova nesouhlasu došlo k odsouhlasení návrhu vlastníky s 80,2 % výměry řešených pozemků. S fikcí souhlasu ve smyslu § 9 odst. 21 zákona o pozemkových úpravách tedy pozemkový úřad nepracoval. Vyjádření žalovaného týkající se aplikace fikce souhlasu proto srozumitelnosti napadeného rozhodnutí nepřispívá. Dle názoru soudu to však nelze považovat za vadu, která by mohla mít za následek jeho nezákonnost. Z obou rozhodnutí i ze správního spisu je totiž v celkovém kontextu dostatečně zřejmé, že ve vztahu k výpočtu kvalifikované většiny dle § 11 odst. 4 zákona o pozemkových úpravách bylo u žalobce počítáno s jeho nesouhlasem, který dával najevo prakticky od počátku řízení. Soud proto považoval za nadbytečné provádět důkaz odpověďmi na výzvy pozemkového úřadu.
46. Pokud žalobce tvrdil, že pozemkové úpravy neměly být vůbec prováděny, neboť nevyhovují podmínkám stanoveným v § 2 zákona o pozemkových úpravách, odkazuje soud na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 12. 2009, č. j. 6 A 185/2002-86, podle nějž, *„posouzení, zda bylo skutečně dosaženo cílů a účelů pozemkových úprav, přitom nespadá jen do sféry jednotlivých účastníků, nýbrž celé společnosti, což se projevuje i existencí veřejného zájmu na provádění pozemkových úprav.“*
47. K otázce naplnění veřejného zájmu při pozemkových úpravách existuje konstantní judikatura Nejvyššího správního soudu (viz například rozsudky ze dne 1. 3. 2013, č. j. 9 As 122/2011-168; ze dne 26. 7. 2017, č. j. 3 As 90/2017-61; nebo ze dne 21. 4. 2016, č. j. 1 As 169/2015-42). Nejvyšší správní soud v posledně citovaném rozsudku č. j. 1 As 169/2015-42 uvedl, že *„ustanovení § 2 zákona o pozemkových úpravách [...] nelze aplikovat izolovaně ve vztahu k jednomu z účastníků pozemkových úprav, jak namítá stěžovatel, ale je nutné otázku naplnění podmínky racionálního hospodaření posuzovat vždy ve vztahu k většině vlastníků pozemků dotčených pozemkovými úpravami a k celkovému výsledku pozemkové úpravy. Naplnění požadavků § 2 zákona o pozemkových úpravách je v procesu pozemkových úprav zajištěno podmínkou souhlasu vlastníků alespoň 75 % výměry dotčených pozemků a dále požadavkem opatření a zohlednění stanovisek příslušných dotčených orgánů. Pokud v daném případě s předloženým návrhem souhlasili vlastníci 76,94 % z celkové výměry 706 ha řešených pozemků k okamžiku rozhodnutí o pozemkové úpravě, což stěžovatel nezpochybňuje, a současně stěžovatel nenamítá, že by nebyla respektována stanoviska dotčených orgánů, nelze stěžovatelovu námitku porušení § 2 zákona o pozemkových úpravách hodnotit jinak, než jako nedůvodnou. [...] Požadavek souhlasu vlastníků kvalifikované většiny výměry řešených pozemků je toliko jedním z prostředků k zajištění naplnění vymezených veřejných zájmů na prováděných pozemkových úpravách. Dalšími takovými prostředky jsou: projednání návrhu se všemi vlastníky řešených pozemků, účast dotčených orgánů státní správy, součinnost s orgány územního plánování a v neposlední řadě účast zastupitelstva předmětné obce na procesu a rozhodování ve věci pozemkových úprav.“*
48. Výše uvedené lze aplikovat i na nyní posuzovanou věc. Předně lze uvést, že žalovaný se této námitce žalobce již vyčerpávajícím způsobem věnoval na str. 10 napadeného rozhodnutí, kde splnění cílů komplexní pozemkové úpravy shrnul. Soud znovu zdůrazňuje, že žalobce

relevantním způsobem nezpochybnil zákonnost procesu přípravy a schvalování návrhu komplexních pozemkových úprav. Jeho námitka, že nebyly dodrženy cíle pozemkových úprav, tak nemůže být důvodná. S návrhem pozemkových úprav souhlasila jak zákonem požadovaná většina vlastníků dotčených pozemků, tak dotčené orgány i zastupitelstvo obce Dubá. Všechny tyto subjekty svým souhlasem potvrdily, že navrhované pozemkové úpravy jsou v dané lokalitě potřebné k naplnění zákonem vymezeného veřejného zájmu.

VII. Závěr a náklady řízení

49. Z uvedených důvodů vyhodnotil soud žalobní námitky jako nedůvodné a žalobu zamítl podle § 78 odst. 7 s. ř. s.
50. Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 věta první s. ř. s., podle něhož má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl.
51. V souzeném případě měl úspěch žalovaný správní orgán, ten náhradu nákladů řízení nepožadoval, ostatně mu ani žádné náklady nad rámec jeho běžné činnosti nevznikly, soud proto vyslovil, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Liberec 30. dubna 2025

Mgr. Lucie Trejbalová, v. r.
předsedkyně senátu